

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
MINISTRIA E ARSIMIT DHE SPORTIT

AGJENCIA E SIGURIMIT TË CILËSISË SË ARSIMIT PARAUNIVERSITAR

AGJENCIA E SIGURIMIT TË CILËSISË
SË ARSIMIT PARAUNIVERSITAR

**PROGRAMI I ZHVILLIMIT PROFESIONAL
PËR MARRJEN E KATEGORIVE TË KUALIFIKIMIT
TË MËSUESVE TË ARSIMIT PARASHKOLLOR**

SHKURT, 2023

Koordinatorë

Aurela Zisi

TABELA E PËRMBAJTJES

I. HYRJE	3
II. SYNIMET DHE QËLLIMET E PROGRAMIT	3
III. PËRMBAJTJA E PROGRAMIT	4
3.1 Përmbajtja e programit orientues të zhvillimit profesional për mësuesit që do të marrin kategorinë e dytë dhe të tretë të kualifikimit	5
3.1.1 Fushat kryesore të zhvillimit profesional	5
3.1.2 Model i testit të kualifikimit të mësuesve të arsimit parashkollor	13
3.2 Orientime dhe udhëzime për kualifikimin e kandidatëve- mësues të arsimit parashkollor për marrjen e kategorisë së parë	21
3.2.1 Orientime rreth formatit të aktivitetit të hapur ditor	23
3.2.2 Kriteret e vlerësimit të aktivitetit të hapur ditor	28

Copyright © ASCAP

I. HYRJE

Profesioni i mësuesit kërkon përkushtim, përgjegjshmëri dhe standarde të larta pune dhe etike. Mësuesi vepron me ndershmëri dhe integritet të lartë profesional, zotëron përmbytjen e programeve lëndore që jep mësim, përditëson dijet dhe aftësitë e tij nëpërmjet trajnimeve dhe kualifikimeve që zhvillon, krijon dhe pasuron vazhdimisht portofolin e tij profesional, përfshihet në procesin e vetëvlerësimit, dokumenton vlerësimet që i bëhen, krijon marrëdhënie korrekte me prindërit në interesin më të mirë të fëmijëve.

Programi i zhvillimit profesional, për efekt marrjen e kategorive të kualifikimit të mësuesve të arsimit parashkollor, është hartuar nga grupi i punës, i ngritur nga Agjencia e Sigurimit të Cilësisë së Arsimit Parauniversitar (ASCAP), për t'u ardhur në ndihmë:

- të gjithë mësuesve në përgatitjen për testimin kombëtar, për marrjen e kategorive të kualifikimit;
- të gjitha Drejtorive Rajonale të Arsimit Parauniversitar dhe Zyrave Vendore të Arsimit Parauniversitar, për të organizuar zhvillimin profesional për të gjithë mësuesit që do të hyjnë në këtë proces.

Programi është hartuar mbi bazën e Udhëzimit të MAS-it Nr.2, datë 8.2.2023 “Për kriteret dhe procedurat e kualifikimit të mësuesve”.

II. SYNIMET DHE QËLLIMET E PROGRAMIT

Synimet e programit të zhvillimit profesional të mësuesve të arsimit parashkollor për marrjen e kategorive të kualifikimit janë:

- *të ndihmojë* çdo mësues që do të kualifikohet për kriteret që duhet të plotësojë dhe procedurat që duhet të ndjekë për të marrë kategorinë e kualifikimit;
- *të japë* orientime dhe udhëzime që kërkohen nga MAS-it për të ndihmuar të gjithë mësuesit e arsimit parashkollor të krijojnë portofolin e zhvillimit profesional dhe të përgatiten në mënyrë cilësore, për të përballuar me sukses kërkesat që ka testimi kombëtar;
- *të lehtësojë* punën e DRAP-eve, ZVAP-ve, për të organizuar seancat e informimit dhe të trajnimit në lidhje me ndryshimin e procedurave për marrjen e kualifikimit nga mësuesit do të kualifikohen për kategorinë e parë. Por, programi mund të plotësohet nga DRAP-et dhe ZVAP-et përkatëse, sipas kushteve dhe rasteve specifike.

Programi ka për qëllim që mësuesi:

- të njohë dhe të zbatojë legjislacionin arsimor e në mënyrë të veçantë risitë më të fundit të reformës arsimore;
- të zotërojë kompetencat, bazuar në standardet profesionale të mësuesit dhe ndikon drejtpërdrejt në rritjen e efektivitetit të veprimtarisë mësimore-edukative;
- të demonstrojë aftësitë në fushën pedagogjike për organizimin e mjedisit të klasës, për trajtimin e temave ditore, për nxitjen e bisedave, për zhvillimin e të menduarit kritik dhe krijues, për përdorimin e metodave dhe të veprimtarive që lidhen me përmbushjen e treguesve të standardeve të zhvillimit dhe të të nxënit; për përdorimin e teknikave dhe të formateve të vëzhgimit dhe të vlerësimit të përgjithshëm të zhvillimit të fëmijëve etj.;
- të zotërojë konceptet bazë, ligjësitë shkencore dhe i zbaton me saktësi gjatë mësimdhënies, në përputhje me zhvillimin moshor të fëmijëve 3-6 vjeç;
- të njohë konceptin e gjithëpërfshirjes dhe ta zbatojë në punën e përditshme me fëmijët;
- të trajtojë me fëmijët çështje me prioritet global që kanë të bëjnë me ndryshimet klimatike, fatkeqësitë natyrore, pandemitë, krizat ekonomike, antisemitizmin, çështjet e barazisë gjinore etj., me qëllim ndërjegjësimin e fëmijëve dhe përgatitjen e tyre për të përballuar sfidat e shoqërisë sot dhe në të ardhmen;
- të demonstrojë rregullat e etikës dhe të komunikimit në punën e tij në kopsht/shkollë;
- të zbatojë rregullat drejtshkrimore të gjuhës shqipe gjatë veprimtarisë mësimore-edukative;
- të zhvillojë aftësitë e përdorimit të TIK-ut gjatë veprimtarisë mësimore-edukative, si një nga risitë më të fundit në mësimdhënien me kompetenca dhe modelet e arsimit të kombinuar;
- të planifikojë dhe të zhvillojë tema (mësimore) ditore efektive sipas metodologjive bashkëkohore të mësimdhënies dhe të të nxënit.

III. PËRMBAJTJA E PROGRAMIT

Programi i zhvillimit profesional për marrjen e kategorive të kualifikimit të mësuesve të arsimit parashkollor është i organizuar në dy pjesë:

Pjesa e parë: Përmbajtja e programit orientues për mësuesit e kategorisë së dytë (Mësues specialist) dhe të tretë (Mësues i kualifikuar) të kualifikimit. fushat ku do të testohen kandidatët, kompetencat profesionale dhe rezultateve e pritshme për secilën kompetencë, si dhe literaturën ku do të mbështeten për t'u përgatitur për testimin kombëtar. Gjithashtu, pjesë e kësaj është edhe një model testi i kualifikimit i arsimit parashkollor.

Pjesa e dytë: Orientime dhe udhëzime për kualifikimin e kandidatëve të arsimit parashkollor për marrjen e kategorisë së parë (Mësues mjeshtër). Në këtë pjesë të programit

jepen udhëzime rreth formatit të aktivitetit ditor, kërkesat që duhen mbajtur parasysh nga çdo kandidat, si dhe kriteret e vlerësimit të aktivitetit ditor, të cilave do t'u referohen drejtuesi i kopshtit, drejtuesi i rrjetit profesional dhe përfaqësuesi i ZVAP-it.

3.3 Përmbajtja e programit orientues të zhvillimit profesional për mësuesit që do të marrin kategorinë e dytë dhe të tretë të kualifikimit

Programi për mësuesit e kategorisë së dytë dhe të kategorisë së tretë të kualifikimit përmban fushat ku do të testohen kandidatët, kompetencat profesionale dhe rezultateve e pritshme për secilën kompetencë, si dhe literaturën ku do të mbështeten për t'u përgatitur për testimin kombëtar. Gjithashtu, pjesë e kësaj pjese është edhe një model testi i kualifikimit i arsimit parashkollor.

3.3.1 Fushat kryesore të zhvillimit profesional

Fushat kryesore në të cilat do të testohen njohuritë dhe aftësitë e mësuesve të kategorisë së dytë dhe të kategorisë së tretë janë:

- dokumentacioni zyrtar¹ shkollor të cilat kanë të bëjnë me veprimtarinë mësimore-edukative të mësuesve;
- programet mësimore të arsimit parashkollor;
- aspekte të pedagogjisë, të metodologjive të mësimdhënies dhe përdorimit të TIK-ut në arsimin parashkollor;
- aspekte të etikës dhe të komunikimit;
- aspekte të drejtshkrimit të gjuhës shqipe;
- përmbajtja shkencore e kurrikulës së arsimit parashkollor.

Në fushat kryesore të zhvillimit profesional përcaktohen:

- kompetencat profesionale si dhe rezultatet e pritshme për realizimin e këtyre kompetencave;
- literatura përkatëse rekomanduese në funksion të përvetësimit të kompetencave të fushës/lëndës.

FUSHAT	KOMPETENCAT
I. Dokumentacioni zyrtar shkollor	Zbatimi me përgjegjshmëri i kërkesave të legjislacionit dhe dokumentacionit shkollor.
II. Programe lëndore të arsimit parashkollor	Zbatimi me përgjegjshmëri i kërkesave të

¹ Bëhet fjalë për të gjitha dokumentet ligjore, urdhëresat dhe udhëzimet e MAS-it që zbatohen në institucionet parashkollore.

	dokumentacionit kurrikular të arsimit parashkollor.
III. Aspekte të pedagogjisë, metodologjisë dhe përdorimit të Tik-ut në mësimdhënien e arsimit parashkollor	1. Zotërimi i koncepteve bashkëkohore të mirërritjes dhe të edukimit të fëmijëve parashkollorë. 2. Përdorimi i metodave aktive të të mësuarit dhe i lojës për zhvillimin tërësor të fëmijëve parashkollorë. 3. Planifikimi cilësor i veprimtarisë mësimore-edukative duke respektuar nevojat biologjike dhe moshore të fëmijëve parashkollorë dhe regjimin ditor të kopshtit. 4. Përdorimi i instrumenteve të ndryshme të vlerësimit.
IV. Aspekte të etikës dhe të komunikimit	Zbatimi i rregullave të etikës dhe komunikimit si elemente të domosdoshme në të gjithë punën e mësuesit.
V. Aspekte të drejtshkrimit të gjuhës shqipe	Zbatimi i rregullave të drejtshkrimit të gjuhës shqipe.
VI. Përmbajtja shkencore e lëndëve të arsimit parashkollor	Zotërimi i koncepteve dhe i dukurive shkencore dhe transmetimi në mënyrë shkencore dhe didaktike në përshtatje me zhvillimin moshor të fëmijëve parashkollorë.

Për fushat kryesore të zhvillimit profesional përcaktohen kompetencat profesionale si dhe rezultatet e pritshme për realizimin e këtyre kompetencave. Gjithashtu, programi përmban literaturën rekomanduese në funksion të përvetësimit të kompetencave të fushave/lëndëve të arsimit parashkollor.

Përshkallëzimi i njohurive dhe i aftësive profesionale, të cilat lidhen me kompetencat e secilës fushë/lëndë të testimit, do ta ndihmojë mësuesin që të identifikojë çështjet në të cilat duhet të përgatitet për testimin kombëtar për marrjen e kategorisë së dytë dhe të tretë të kualifikimit.

FUSHA “DOKUMENTACIONI ZYRTAR SHKOLLOR”

Kompetenca “Zbatimi me përgjegjshmëri i kërkesave të legjislacionit dhe dokumentacionit shkollor”	Literatura e rekomanduar
Rezultatet e pritshme <i>Mësuesi i arsimit parashkollor:</i> • zotëron Ligjin për arsimin parauniversitar dhe Rregulloren për funksionimin e Institucioneve Arsimore Parauniversitare në Republikën e Shqipërisë; • zbaton legjislacionin, udhëzimet dhe rregulloret për planifikimin dhe zbatimin e kurrikulës; • zbaton legjislacionin, udhëzimet dhe rregulloret për personelin e kopshtit; • zotëron përmbajtjen e dokumentacionit parashkollor; • zbaton udhëzimet e MAS në funksion të përmirësimit të procesit të veprimtarisë mësimore-edukative; • zbaton etikën profesionale të mësuesit; • respekton të drejtat dhe liritë e fëmijëve; • respekton detyrat, të drejtat, përgjegjësitë dhe liritë e mësuesit; • zbaton kërkesat e rregulloreve dhe të udhëzimeve për zhvillimin profesional të mësuesit.	• Ligji nr. 69/2012 “Për sistemin arsimor parauniversitar në Republikën e Shqipërisë”. • Rregullore e funksionimit të institucioneve arsimore parauniversitare në Republikën e Shqipërisë, miratuar me Urdhër nr.31, datë 28.01.2020. • Udhëzimi nr.22 “Për fillimin e vitit shkollor 2022-2023 në sistemin arsimor parauniversitar”, MAS (27.07 2022). • Udhëzimi nr. 30, datë 12.09.2018 “për numrin e nxënësve për klasë dhe normat e punës mësimore në institucionet e arsimit parauniversitar” i ndryshuar me Udhëzimin nr. 14, date 28.7.2021. • Udhëzimi nr. 16, datë 28.07.2021 “Për organizimin dhe funksionimin e sistemit të zhvillimit të vazhdueshëm profesional të punonjësve arsimorë”. • Udhëzimi nr. 2, datë 08.02.2023. “Për kriteret dhe procedurat e kualifikimit të mësuesve”. • Standardet profesionale të formimit të përgjithshëm të mësuesit të arsimit parashkollor, MAS 2018.

FUSHA “PROGRAME LËNDORE”

Kompetenca “Zbatimi me përgjegjshmëri i kërkesave të dokumentacionit kurrikular të arsimit parashkollor”	Literatura e rekomanduar

Rezultatet e pritshme <i>Mësuesi i arsimit parashkollor:</i> • <i>qëndron</i> i mirinformuar për të rejat e reformës kurrikulare, pjesë e të cilës është edhe arsimit parashkollor; • <i>analizon</i> dhe <i>bën</i> interpretime për standardet e zhvillimit dhe të nxënimit të fëmijëve 3-6 vjeç; • <i>zbaton</i> kërkesat e programeve të reja të arsimit parashkollor; • <i>bën</i> planifikime kurrikulare mbi bazën e karakteristikave të zhvillimit të përgjithshëm të fëmijëve të moshës 3-6-vjeçare.	• Korniza Kurrikulare e arsimit parashkollor, MAS 2017. • Standardet e zhvillimit dhe të nxënimit të fëmijëve 3-6 vjeç, MAS 2017. • Kurrikula bërthamë klasa KP-5, IZHA 2014. • Programet e arsimit parashkollor për 3-4-vjeçarët, MAS 2017. • Programet e arsimit parashkollor për 4-5-vjeçarët, MAS 2018. • Programi i arsimit parashkollor për 5-6- vjeçarët, MAS 2019. • Korniza e vlerësimit në arsimin parashkollor, MAS 2019. • Literaturë që ka në fokus aspekte të ndryshme të përmbajtjes, analizës, zbatimit të kurrikulës së parashkollorit.

FUSHA “ASPEKTE TË PEDAGOGJISË, METODOLOGJISË DHE PËRDORIMIT TË TIK-ut NË ARSIMIN PARASHKOLLOR”

Kompetenca I “Zotërimi i koncepteve bashkëkohore të mirërritjes dhe të edukimit të fëmijëve parashkollorë”	Literatura e rekomanduar
Rezultatet e pritshme <i>Mësuesi i arsimit parashkollor:</i> • <i>është</i> njohës i mirë i aspekteve psikologjike dhe pedagogjike që i përkasin fëmijërisë së hershme; • <i>është</i> njohës i mirë i standardeve të fushës së zhvillimit të përgjithshëm fizik të fëmijës 3-6 vjeç; • <i>është</i> njohës i mirë i standardeve të fushës së zhvillimit gjuhësor të fëmijës 3-6 vjeç;	• Standardet e zhvillimit dhe të nxënimit të fëmijëve 3-6 vjeç. • Udhëzuesi për inspektimin e plotë të kopshtit”, IKAP 2011. • Literaturë që ka në fokus koncepte bashkëkohore të edukimit të fëmijëve parashkollorë dhe të mësimdhënies në këtë moshë.

• është njohës i mirë i standardeve të fushës së zhvillimit intelektual të fëmijës 3-6 vjeç; • është njohës i mirë i standardeve të fushës së zhvillimit social-emocional të fëmijës 3-6 vjeç; • menaxhon situata, sjellje dhe veprime të ndryshme fëmijësh; • për zgjedh dhe përshtat lojëra për secilën fushë zhvillimi; • dallon nëse një fëmijë paraqet vështirësi në të nxënë, është me aftësi të kufizuara ose ka nevoja të veçanta; • harton plan edukativ individual (PEI) për fëmijët me aftësi të kufizuar.	
Kompetenca II “Përdorimi i metodave aktive të të mësuarit dhe i lojës për zhvillimin tërësor të fëmijëve parashkollorë”	Literatura e rekomanduar
Rezultatet e pritshme <i>Mësuesi i arsimit parashkollor:</i> • është njohës i mirë i aspekteve pedagogjike dhe didaktike të mësimdhënies dhe të nxënimit në moshën parashkollorë; • është njohës i mirë i stileve të të nxënimit; • krijon në kopsht një mjedis nxitës dhe motivues sipas treguesve cilësorë; • organizon projekte dhe miniprojekte me tematika të caktuara; • planifikon veprimtari që nxisin aftësitë krijuese të fëmijëve; • vlerëson rolin e lojës si veprimtaria kryesore nëpërmjet të cilës fëmijët parashkollorë zhvillohen dhe mësojnë;	• Standardet e zhvillimit dhe të nxënimit të fëmijëve 3-6 vjeç. • Udhëzuesi për inspektimin e plotë të kopshtit, IKAP 2011. • Literaturë që ka në fokus koncepte bashkëkohore të edukimit të fëmijëve parashkollorë dhe të mësimdhënies në këtë moshë.

• <i>përdor</i> metodat aktive të të mësuarit, duke pasur fëmijën në qendër; • prezanton materiale mësimore duke përdorur programe të përshtatshme si Power Point; • përdor materiale nga Website zyrtare, platforma online si Youtube, si dhe aplikacione të thjeshta, nëpërmjet të cilave demonstroi aspekte të ndryshme mësimore.	
Kompetenca III “Planifikimi cilësor i veprimtarisë mësimore- edukative duke respektuar nevojat biologjike dhe moshore të fëmijëve parashkollorë dhe regjimin ditor të kopshtit”	Literatura e rekomanduar
Rezultatet e pritshme <i>Mësuesi i arsimit parashkollor:</i> • <i>planifikon</i> veprimtari mësimore-edukative sipas veçorive psiko-pedagogjike të kësaj moshe (3-6 vjeç); • <i>zbaton</i> praktika pedagogjike në përshtatje me planifikimin mujor, javor dhe ditor; • <i>zhvillon</i> forma dhe lloje të ndryshme veprimtarish të alternuara si: në grup të madh, në grup të vogël dhe individuale; • <i>zhvillon</i> forma dhe lloje të ndryshme veprimtarish të alternuara si: të lira, të sugjeruara dhe të drejtuara; • <i>zhvillon</i> forma dhe lloje të ndryshme veprimtarish të alternuara, në ato që kërkojnë përqendrim e vëmendje apo çlodhëse; • <i>zhvillon</i> forma dhe lloje të ndryshme veprimtarish të alternuara, që zhvillohen në mjedise të ndryshme (ulur, në këmbë, në pozicion çlodhës, në të njëjtin vend apo në	• Udhëzuesi për inspektimin e plotë të kopshtit, IKAP 2011. • Literaturë që ka në fokus koncepteve bashkëkohore të edukimit të fëmijëve parashkollorë dhe të mësimit në këtë moshë. • Urdhër për miratimin e “Standardeve profesionale të mësuesit për përdorimin e Teknologjisë së Informacionit dhe Komunikimit”, nr. 84 datë 06.05.2021.

vende të ndryshme), në një mjedis tjetër të kopshtit, brenda apo jashtë kopshtit; • <i>zhvillon</i> forma dhe lloje të ndryshme veprimtarish të alternuara si: të udhëhequra nga mësuesja e grupit apo të udhëhequra nga një person tjetër (prindi); • <i>zbaton</i> kohëzgjatjen e veprimtarive duke sugjeruar përdorimin e këndeve dhe lodrave, në funksion të moshës së fëmijëve; • <i>zbaton</i> veprimtari individuale të vëzhguese, duke dalluar shenjat e dukshme të lodhjes, të mungesës së interesit etj.	
Kompetenca IV “Përdorimi i instrumenteve të ndryshme të vlerësimit”	Literatura e rekomanduar
Rezultatet e pritshme <i>Mësuesi i arsimit parashkollor:</i> • vlerëson rolin e lojës si veprimtaria kryesore nëpërmjet të cilës fëmijët parashkollorë zhvillohen, mësojnë, por edhe vlerësohen; • përdor instrumente të ndryshme vëzhgimi dhe vlerësimi; • mban shënime për ecurinë, përfshirjen dhe përparimin e fëmijëve.	• Korniza e vlerësimit në arsimin parashkollor, MAS 2019.

FUSHA “ASPEKTE TË ETIKËS DHE TË KOMUNIKIMIT”	
Kompetenca “Zbatimi i rregullave të etikës dhe komunikimit si elemente të domosdoshme në të gjithë punën e mësuesit”	Literatura
Rezultatet e pritshme <i>Mësuesi i arsimit parashkollor:</i> • <i>njih</i> rregullat e etikës dhe sjelljes që duhen	• Kodi i Etikës së mësuesve në arsimin parauniversitar. • Standardet profesionale të formimit të

respektuar në marrëdhënie me drejtuesin e institucionit arsimor, me kolegët, me stafin ndihmës dhe mbështetës, fëmijët, prindërit dhe komunitetin; • <i>sillet</i> në përputhje me rregullat e etikës dhe të sjelljes në marrëdhënie me drejtuesin e institucionit arsimor, me kolegët, me stafin ndihmës dhe mbështetës, fëmijët, prindërit dhe komunitetin gjatë punës së tij brenda dhe jashtë institucionit arsimor.	përgjithshëm të mësuesit të arsimit parashkollor, MAS 2018. • Rregullore e funksionimit të institucioneve arsimore parauniversitare në Republikën e Shqipërisë, miratuar me Urdhër nr.31, datë 28.01.2020.

FUSHA “ASPEKTE TË DREJTSHKRIMIT TË GJUHËS SHQIPE”	
Kompetenca “Zbatimi i rregullave të drejtshkrimit të gjuhës shqipe”	Literatura
Rezultatet e pritshme <i>Mësuesi i arsimit parashkollor:</i> • <i>zbaton</i> rregullat e drejtshkrimit të standardit të gjuhës shqipe, në të folur, në të lexuar dhe në të shkruar; • <i>zbaton</i> rregullat e drejtshkrimit të gjuhës shqipe në çdo veprimtari në institucionin arsimor.	• Drejtshkrimi i gjuhës shqipe.

FUSHA “PËRMBAJTJA SHKENCORE E LËNDËVE TË ARSIMIT PARASHKOLLOR”	
Kompetenca “Zotërimi i koncepteve dhe i dukurive shkencore dhe transmetimi në mënyrë shkencore dhe didaktike në përshtatje me zhvillimin moshor të fëmijëve parashkollorë”	Literatura
<i>Mësuesi i arsimit parashkollor:</i> • <i>zotëron</i> koncepte shkencore, dukuritë, ligjësitë që trajtohen në arsimin parashkollor në nivel shkencor dhe didaktik;	• Kurrikula bërthamë klasa KP-5, IZHA 2014. • Standardet e zhvillimit dhe e të nxëniet të fëmijëve 3-6 vjeç, MAS 2018.

• <i>transmeton</i> te fëmijët parashkollorë ato njohuri, shprehi, aftësi dhe vlera që janë në përputhje me zhvillimin e tyre dhe me kërkesat e programeve; • <i>përbush</i> kërkesat e secilës fushë kurrikulare dhe i transmeton saktësisht te fëmijët nga ana shkencore.	• Programet e arsimit parashkollor për 3-4-vjeçarët, MAS 2017. • Programet e arsimit parashkollor për 4-5-vjeçarët, MAS 2018. • Programi i arsimit parashkollor për 5-6-vjeçarët, MAS 2019. • Botime ndihmëse, buletine, enciklopedi dhe materiale të tjera burimore që trajtojnë përmbajtjen shkencore të fushave të ndryshme kurrikulare të arsimit parashkollor.

3.3.2 Model i testit të kualifikimit të mësuesve të arsimit parashkollor

I. DOKUMENTACIONI ZYRTAR SHKOLLOR

1. Gjatë një vitit shkollor, sipas rolit të tij, një rrjet mund të takohet disa herë në një vit shkollor, por: 1 pikë

- A) jo më pak se dy herë në muaj;
- B) jo më pak se një herë në vit;
- C) jo më pak se një herë në periudhë;
- D) jo më pak se një herë në muaj.

2. Cilit standard të formimit profesional të arsimit parashkollor i përket përshkrimi "*Mësuesi i arsimit parashkollor e planifikon dhe e zhvillon mësimdhënien bazuar në zhvillimin moshor të fëmijëve, në teoritë e zhvillimit dhe të të nxënit dhe sipas kërkesave të kurrikulës zyrtare. Mësuesi përdor metoda, praktika dhe burime të larmishme për të nxitur zhvillimin individual, të nxënët dhe bashkëpunimin reciprok. Ai është njohës dhe përdorues i mirë i programeve të kompjuterit, i siteve të internetit dhe i përdor kur është e nevojshme në procesin e të nxënit. Zhvillon mësimdhënie multimediale, duke përdorur teknologji të reja që nxitin efektivitetin e të nxënit tek fëmijët*"? 1 pikë

- A) Zbatimi i dokumentacionit të ri kurrikular të arsimit parashkollor;
- B) Përditësimi i metodologjive të mësimdhënies dhe zbatimi i teknologjisë;
- C) Rritja, zhvillimi dhe mënyrat si nxënë fëmijët parashkollorë;
- D) Vlerat dhe kompetencat e mësuesit në arsimin gjithëpërfshirës.

3. Plotësoni fjalitë. 2 pikë

- a) Arsimi parashkollor ndiqet nga fëmijët e moshës _____.
- b) Fëmijëve të moshës pesë vjeç u mundësohet ndjekja e _____ pranë shkollave të arsimit bazë, me synim integrimin në arsimin e detyruar.

II. PROGRAMET LËNDORE

4. Në fokus të cilës tematikë janë konceptet: unë, ti, familja, klasa, nevoja, dëshira, rregulla, sjellje, dallimi, e përbashkëta, përgjegjësi dhe respekt? 1 pikë

- A) Individët, grupet, shoqëria;
- B) Kultura;
- C) Ndërvarësia ndërmjet njerëzve, vendeve, rajoneve dhe mjediseve; Kronologjia, ndryshimi dhe vazhdimësia.

5. Plotësoni fjalitë e mëposhtme. 2 pikë

- a) Ndër risitë e programeve të reja të arsimit parashkollor mund të përmendim _____.
- b) Dokumenti “Kurrikula bërthamë nga klasa përgatitore në klasën e pestë të arsimit fillor” paraqet ...

6. Lidhni rezultatet e të nxënit me kompetencën përkatëse të matematikës. 3 pikë

Dallon dhe klasifikon modele duke diskutuar me të tjerët.	1•	• a	Zgjidhja e situatës problemore
Paraqet modelet, grupon dhe klasifikon sipas një cilësie të përbashkët.	2•	• b	Arsyetimi dhe komunikimi matematik
Bën vrojtime që ndihmojnë në të kuptuarit e një rregulli të caktuar.	3•	• c	Modelimi matematik dhe lidhja konceptuale

III.ASPEKTE TË PEDAGOGJISË DHE METODOLOGJISË

7. Respektimi i kulturave të tjerëve i përket: 1 pikë
- A) metodës së bazuar në lojë.
 - B) metodës multikulturore.
 - C) metodës së bazuar në projekte.
 - D) metodës së bazuar në integrimin tematik.
8. Fëmijët e grupit të tretë diskutojnë rreth garave me makina. Përgjatë diskutimit, lind një debat pasi djemtë mendojnë që vajzat nuk mund të jenë shofere në garat me makina. Situata e mësipërme krijon mundësi për të folur për: 1 pikë
- A) stereotipet gjinore.
 - B) identitetin gjinor.
 - C) rolet gjinore.
 - D) diskriminimin gjinor.
9. Një nga standardet e mësuesit është "Përditësimi i metodologjive të mësimdhënies dhe zbatimi i teknologjisë". Sipas këtij standardi mësuesi është njohës dhe përdorues i mirë i programeve të kompjuterit, i siteve të internetit dhe i përdor kur është e nevojshme në procesin e të nxënit. Zhvillon mësimdhënie multimediale, duke përdorur teknologji të reja që nxitin efektivitetin e të nxënit tek fëmijët. Përshkruani 1 shembull të përdorimit të TIK-ut si pjesë e metodologjisë gjatë mësimdhënies suaj. 3 pikë
10. Mësuesi respekton ndryshimet ndërmjet individëve dhe nevojave të tyre të veçanta. Ai krijon një mjedis të nxëni të tillë ku secili e ndjen veten të respektuar, të nderuar e të vlerësuar për potencialin që ka. Ai përballon nevojat e çdo fëmije në grup dhe e përshtat mjedisin e të nxënit sipas këtyre nevojave. Cilin parim respekton mësuesi? 1 pikë
11. Lexoni shembullin e mëposhtëm.

Jepet rezultati i të nxënit "Fëmija zbaton proceset e matjes së gjatësisë". 3 nivelet e arritjes së këtij rezultati janë:

- 1. Mat gjatësitë me njësi jostandarde.

2. Krahason sende sipas gjatësisë me sy ose duke i vendosur njëri mbi tjetrin.
3. Përdor terminologjinë përkatëse (“më i gjatë”, “po aq i gjatë”, “më i shkurtër”).

Sipas këtij shembulli, plotësoni ushtrimin në vijim.

3 pikë

Jepet rezultati i të nxënit "Fëmija nje format dy dimensionale".

3 nivelet e arritjes së këtij rezultati janë:

1. _____
2. _____
3. _____

12. Lexoni rastin e Tonic që lëndon fëmijët e tjerë.

Toni ka qenë në këtë kopsht për dy vjet dhe ka treguar që është tip i vetmuar. Por, kohët e fundit, ai ka filluar të thotë gjëra jo të këndshme dhe pa takt ndaj të rriturve dhe fëmijëve të tjerë, duke përdorur fraza që janë jo normale për moshën e tij. Disa fëmijë janë mërzitur shumë nga disa komente me natyrë personale, por Toni nuk duket të ketë kuptuar që shkakun kanë qenë fjalët e tij dhe nuk ka pranuar të kërkojë falje që i ka thirrur të tjerët të trashë dhe të shëmtuar. Kohët e fundit ai ka filluar të bëjë komente fyese dhe shqetësuese mbi familjet e fëmijëve të tjerë, si p.sh.: “Mami jot do të vdesë”.

a) Cila janë dy arsye të mundshme të sjelljes së Tonic?

2 pikë

b) Cilat janë 2 strategji që mund të përdorë mësuesi?

2 pikë

IV. ASPEKTE TË KOMUNIKIMIT DHE ETIKËS

13. Diversiteti dhe larmia etnike dhe kulturore në komunitetin e një klase apo kopshti duhet të shihet si:

1 pikë

A) një burim i mundshëm konfliktesh ndërmjet fëmijëve.

- B) një gjendje e përkohshme deri në sheshimin e kësaj larmie.
- C) vlerë që duhet të vlerësohet, të zhvillohet dhe të ruhet.
- D) një problem që duhet të zgjidhet me strategji të posaçme.

14. Zgjidhni e vërtetë (V) ose e gabuar (G) për detyrat që kanë të gjitha institucionet arsimore të arsimit parauniversitar për zbatimin e Kodit të etikës së mësuesit:

- a) Të nxisin angazhimin dhe përkushtimin ndaj këtij kodi të të gjithë punonjësve të arsimit (mësues, drejtues etj.). V/G 1 pikë
- b) Të zbërthejnë kodin e etikës në planin afatmesëm për sjelljet që duhen krijuar e mbështetur, në kushtet e veçanta të mjedisit të tyre arsimor. V/G 1 pikë

V. ASPEKTE TË DREJTSHKRIMIT TË GJUHËS SHQIPE

15. Cila nga alternativat e mëposhtme është shkruar saktë? 1 pikë

- A) grupi 2-të në arsimin parashkollor
- B) grupi i 2 në arsimin parashkollor
- C) grupi i 2-t në arsimin parashkollor
- D) grupi i 2-të në arsimin parashkollor

16. Përcaktoni nëse janë shkruar saktë (S) ose gabim (G), shprehjet e mëposhtme. 3 pikë

- a) kopshte të lulëzuar
- b) regjistër kopshti
- c) Kryqi i Kuq Shqiptar

VI. PËRMBAJTJA SHKENCORE E LËNDËVE TË ARSIMIT PARASHKOLLOR

17. Për të zhvilluar të folurin, fëmijëve u kërkohet që pëlqimet rreth ngjarjeve ose personazheve të tekstit t'i shprehin: 1 pikë

- A) me fjali të thjeshta.
- B) me gjeste dhe veprime jo verbale.
- C) me lojë në role.
- D) me vizatim.

18. Përcaktimi i vendndodhjes së një objekti bëhet: 1 pikë

- A) duke përdorur termat para, lart, mbi, majtas, ndërmjet, afër, brenda etj..
- B) duke lëvizur në drejtime të caktuara.
- C) duke përdorur imagjinatën.
- D) duke vizatuar me dorë të lirë.

19. Çfarë tregon një fëmijë kur bën gjëra për të kënaqur të rriturin? 1 pikë

- A) Tregon se ndihet mirë.
- B) Kërkon tërheqjen e vëmendjes.
- C) I pëlqen të shfaqë veten.
- D) Tregon çfarë i pëlqen të bëjë.

20. Eksperimenti me hedhjen e objekteve me peshë të ndryshme në ujë ka lidhje me: 1 pikë

- A) notimin dhe zhytjen e trupave.
- B) ndikimin e njeriut mbi trupat.
- C) ndërveprimin e trupave.
- D) ndryshimin e formës së trupave.

21. Lëvizje lokomotore janë: 1 pikë

- A) ecja, vrapimi, kërcimi.
- B) shtytja, ekuilibrimi, rrotullimi.
- C) pritja, goditja, zhonglimi.
- D) qëndrimi i shtyllës kurrizore në vend dhe në lëvizje.

22. Cicërima e zogut, fëshfërima e gjetheve, gurgullima e ujit janë: 1 pikë

- A) tinguj që ndeshen në mjedisin rrethues.
- B) tinguj që prodhohen duke luajtur me zërin.
- C) tingujt që lëshojnë instrumentet muzikore.
- D) tinguj që prodhohen në natyrë.

23. Çfarë njohurish u ofrojmë fëmijëve kur u shpjegojmë regjimin ditor në kopsht? 1 pikë

- A) Të përbashkëtat dhe dallimet mes ditës dhe natës.
- B) Karakteristikat e ditës dhe veprimet që zhvillojmë gjatë saj.
- C) Rëndësinë e ditës dhe të natës në jetën e njeriut.

D) Rëndësinë e ditës në proceset jetësore të gjallesave.

24. Kur fëmija sillet me mirësi dhe butësi ndaj kafshëve dhe bimëve, kur mbështet bashkëmohatarët kur vriten ose janë të shqetësuar, kur mbështet familjarët ose miqtë që nuk ndjehen mirë, ai: 1 pikë

- A) po shfaq empati përkundrejt të tjerëve;
- B) po përshtatet në mjedise të ndryshme;
- C) po shpreh në mënyrën e duhur sjelljen dhe emocionet;
- D) po kupton sjellje të ndryshme dhe ndikimin e tyre.

25. Realizohet me shabllone të gatshme: 1 pikë

- A) vizatimi;
- B) modelimi me plastelinën;
- C) piktura;
- D) stampimi.

26. Plotësoni me shembuj/raste nga jeta e përditshme si fëmijët mund të kuptojnë: 3 pikë

- a) se ngjarjet e kanë një shkak. P.sh.:
- b) se ngjarjet sjellin pasoja. P.sh.:
- se ngjarjet janë të mira dhe të këqija. P.sh.:

27. Gjeni një shembull lëndor (temë) dhe përshkruani si do t'i realizonit:

a) Një projekt (në matematikë) 2 pikë

b) Një maket (në dituri natyre) 2 pikë

c) Një poster (në qytetari) 2 pikë

28. Ku mendoni se qëndron vlera e vendosjes së titullit në një vizatim që bën fëmija? 1 pikë

29. Improvizoni një situatë të nxëni nga jeta reale: 2 pikë

a) në të cilën zbatohen të drejtat e fëmijës;

b) në të cilën shkelen të drejtat të fëmijës.

30. Plotësoni 3 pikë

a) Vetitë e ujit ndryshojnë si rezultat i _____, _____, _____.

b) Disa tipare të njeriut që ndryshojnë me kalimin e kohës janë: _____, _____, _____.

c) Trupat mund të ndryshojnë _____ dhe _____ për shkak të ndërveprimit të tyre.

31. Përgjigjuni pyetjeve të mëposhtme: 2 pikë

a) Cili është procesi që ndodh kur xhamat gjatë dimrit vishen me një shtresë avulli?

b) Gjatë stinës së dimrit netët janë më të gjata dhe ditët më të shkurtra. Gjatë stinës së verës netët janë më të shkurtra dhe ditët më të gjata. Pse ndodh ky ndryshim?

32. Lidhni me shigjetë. 4 pikë

Kurioziteti përcaktohet 1• • a kapacitetit të fëmijës për t'u angazhuar plotësisht në atë që është duke bërë dhe me mënyrën si përballlet me sfidat.

Iniciativa i referohet 2• • b kapacitetit të fëmijës për të shprehur veten si person unik, nëpërmjet mënyrës si e sheh botën dhe si e shpreh talentin që ka.

Këmbëngulja i referohet 3• • c si nevojë, etje, dëshirë për njohuri, është thelbi i motivimit, për çdo veprim që kryen çdo individ.

Krijimtaria i referohet 4• • d aftësisë në rritje të fëmijës për të shfaqur shpirtin e pavarësisë dhe sensin e kontrollit mbi zgjedhjet që bën.

33. Jepni përgjigje për secilën situatë. 3 pikë

a) kur vëzhgon dukuri të ndryshme natyrore, fëmija mund të parashikojë

b) fëmija kupton efektin që mund të kenë veprime të thjeshta mbi objektet/ situatat e ndryshme në një rast të tillë: _____

c) Fëmija bën lidhjen midis objekteve dhe simboleve. P.sh.:

34. Renditni hapat e zhvillimit të një eksperimenti.

4 pikë

a) _____

b) _____

c) _____

d) _____

35. Tregoni një veprimtari ku keni zbatuar:

3 pikë

a) teknikën e stampimit;

b) teknikën e modelimit;

c) teknikën e kolazhit;

3.4. Orientime dhe udhëzime për kualifikimin e kandidatëve-mësues të arsimit parashkollor për marrjen e kategorisë së parë

Sipas Nenit 2 “Organizimi i procesit të kualifikimit” të Udhëzimit nr. 2, datë 08.02.2023. “Për kriteret dhe procedurat e kualifikimit të mësuesve”, në pikën 2 të tij shkruhet se procesi i kualifikimit të mësuesve në sistemin arsimor parauniversitar për kandidatët e kategorisë I (Mësues mjeshtrë) kryhet nëpërmjet portofolit të zhvillimit profesional të mësuesve dhe provimit të realizuar me orë mësimore të hapur në lëndën/profilin dhe ciklin përkatës.

Mësimdhënia në kopsht ka specifika referuar moshës së fëmijëve dhe zhvillohet e gjitha nëpërmjet bisedave, demonstrimeve, situatave, lojërave dhe veprimtarive praktike. Fëmijët mësojnë në mënyra të ndryshme, por loja dhe eksplorimi mbeten veprimtaritë kryesore prej të cilave ata mësojnë koncepte dhe njohuri për botën që i rrethon. Në arsimin parashkollor, mësimi nuk është i ndërtuar me orë të veçanta mësimi, por si një aktivitet ditor, i cili realizohet gjatë gjithë kohës së qëndrimit të fëmijëve në kopsht.

Brenda temës së aktivitetit ditor, mësuesi integron njohuri nga të gjitha lëndët që ka parashikuar të zhvillojë gjatë ditës, të cilat zhvillohen me mënyra dhe aktivitete të larmishme.

Mësimdhënia dhe të nxënit me kompetenca kërkon mësues cilësisht të aftë për të përmbushur zhvillimin e përgjithshëm dhe të nxënit e fëmijëve, të përkushtuar ndaj interesave e nevojave të tyre, për të përzgjedhur lojëra, veprimtari, mjete dhe burime të përshtatshme për ta bërë procesin e të nxënit sa më efektiv. Në aktivitetin ditor që do të zhvillojë, mësuesi i arsimit parashkollor do të demonstrojë se:

- zotëron përmbajtjen e dokumenteve të kurrikulës me kompetenca;
- zbaton kurrikulën gjithëpërfshirëse e të integruar, të mbështetur në zhvillimin e përgjithshëm dhe në përputhje me nevojat, interesat dhe mundësitë e të gjithë fëmijëve të grupit;
- e planifikon dhe e zhvillon mësimdhënien bazuar në zhvillimin moshor të fëmijëve, në teoritë e zhvillimit dhe të të nxënit dhe sipas kërkesave të kurrikulës zyrtare;
- njeh natyrën e rritjes, të zhvillimit dhe të aftësive për të nxënë të fëmijëve 3-6 vjeç;
- si ndikon në zhvillimin cilësor të të gjitha marrëdhënieve brenda klasës, duke pranuar dhe marrë në konsideratë interesat individuale të fëmijëve, aftësitë dhe stilet e ndryshme të të nxënit;
- respekton ndryshimet ndërmjet individëve dhe nevojat e tyre të veçanta duke i trajtuar të gjithë fëmijët në mënyrë të barabartë, të drejtë dhe dinjitoze;
- siguron hapësira të kënaqshme që përmbushin kriteret për shëndetin dhe edukimin fizik të fëmijëve;
- zhvillon veprimtari nëpërmjet të cilave fëmijët mësojnë, luajnë, kërkojnë, zbulojnë, krijojnë, zhvillojnë aftësitë e tyre, zgjidhin probleme, mësojnë të bëjnë zgjedhje, mësojnë të marrin vendime, të bashkëpunojnë, të komunikojnë, të bisedojnë me të tjerët, të mësojnë të respektojnë njëri-tjetrin dhe rregullat e grupit;
- krijojnë në klasë një mjedis pozitiv, paqësor, mikpritës dhe gjithëpërfshirës, të sistemuar nga ana fizike dhe me lehtësi për t'u shfrytëzuar nga fëmijët në çdo veprimtari ditore;
- e përshtat mjedisin e klasës në mënyrë të tillë që të lehtësojë zhvillimin dhe të nxënët e fëmijëve;
- përdor metoda, praktika dhe burime të larmishme për të nxitur zhvillimin individual, të nxënët dhe bashkëpunimin reciprok;
- është njohës dhe përdorues i mirë i programeve të kompjuterit, i siteve të internetit dhe i përdor kur është e nevojshme në procesin e të nxënit;
- mundet të zhvillojë mësimdhënie multimediale, duke përdorur teknologji të reja që nxitin efektivitetin e të nxënit tek fëmijët;

- i dëgjon dhe i vëzhgon fëmijët gjatë kryerjes së punimeve, lojërave dhe veprimtarive të ndryshme;
- njeh pikat e forta, dobësitë, vështirësitë dhe nevojat e çdo fëmije dhe i ka mbajtur parasysh në planifikimin e veprimtarive didaktike e mësimore;
- përdor teknika të ndryshme vlerësimi, vëzhgon, monitoron dhe dokumenton sjelljet dhe veprimtaritë e fëmijëve.

3.4.1 Orientime rreth formatit të aktivitetit të hapur ditor

Mësuesi është i lirë ta zgjedhë vetë temën ditore, të cilën do ta zhvillojë me fëmijët e grupit të tij gjatë aktivitetit ditor. Gjithashtu, ai është i lirë ta zgjedhë vetë edhe mjedisin ku do ta zhvillojë mësimin me fëmijët gjatë asaj dite. Mësuesi do të vlerësohet:

- për respektimin e rubrikave të formatit të planifikimi ditor, si dhe
- për zbatimin praktik të këtij plani me fëmijët e grupit.

Gjatë trajnimeve për zbatimin e kurrikulës së re, mësuesit janë njohur edhe me formatin e ri të planifikimit vjetor, planifikimit të periudhës dhe planifikimit të aktivitetit ditor.

Në vijim jepen orientime si për planifikimin e aktivitetit ditor, ashtu edhe për zbatimin e tij.

Formati për planifikimin ditor sipas kurrikulës me kompetenca përmban rubrika të përcaktuara. Mësuesi është i lirë t'i organizojë këto rubrika në mënyrën që i duken më efektive. Në vijim renditen të gjitha rubrikat dhe jepen orientime/ udhëzime që do ta ndihmojnë mësuesin të bëjë një planifikim sa më të mirë të aktivitetit ditor, duke përfshirë risitë metodologjike për realizimin e rezultateve të të nxënit, si dhe risitë në procesin e të nxënit (Neni 17 i Udhëzimit, Pika 1).

Formati i planifikimit të aktivitetit ditor

Tema ditore	➔	Mësuesi shkruan temën ditore, të cilën e ka parashikuar në planifikimin javor dhe mujor.
Temat sipas lëndëve	➔	Në varësi të temës ditore, mësuesi përzgjedh lëndët që do të integrohen brenda saj. Për secilën lëndë ai cakton temën e mësimit, e cila lidhet me një njohuri ose koncept lëndor.
Rezultatet e të nxënit	➔	Mësuesi shkruan 1-2 rezultate të nxëni për secilën nga lëndët mësimore që do të zhvillojë gjatë ditës. Rezultatet e të nxënit duhet të jenë <i>specifike, të</i>

		<i>matshme, të arritshme dhe të kuptueshme</i> për atë që pritet të demonstron nga fëmijët.
Konceptet kyç/ fjalët kryesore	➔	Mësuesi do të shkruajë konceptet kyç apo fjalët kryesore që do të trajtohen/përmenden gjatë veprimtarisë ditore. Numri i tyre është i lidhur me temat mësimore lëndore.
Burimet, materialet dhe mjetet didaktike	➔	Mësuesi shënon burimet, materialet dhe mjetet didaktike ² që do t'i përdorë ai dhe fëmijët gjatë prezantimit të temës ditore dhe në veprimtaritë e mëtejshme gjatë ditës.
Ecuria ditore - Metodologjia dhe veprimtaritë mësues-fëmijë	➔	Mësuesi shënon hap pas hapi procedurën që do të ndjekë gjatë trajtimit të temës ditore, për të gjitha veprimtaritë që do të zhvillohen prej tij dhe prej fëmijëve. Ai do të përshkruajë metodat që do të përdorë, mjetet digjitale, qendrat që do të hapë dhe veprimtaritë që do të kryejë në to. Gjithashtu, mësuesi do të përcaktojë instrumentet e vëzhgimit dhe të vlerësimit të fëmijëve, për mënyrën dhe procesin e përmbushjes së rezultateve të të nxënit nga fëmijët.

Në shtojcën 1 të Udhëzimit nr.2, datë 8.2.2023 të kualifikimit të mësuesve jepet “Formati i instrumentit për vlerësimin e orës së hapur, i cili përmban; treguesit e cilësisë, përshkruesit, totalin e pikëve për secilin përshkrues dhe nivelet e vlerësimit.

Treguesi 1: Planifikimi i orës së hapur mësimore (10 pikë)

Përshkruesi 1. Mësuesi e ka planifikuar aktivitetin ditor sipas rubrikave të përcaktuara, në mënyrë koherente dhe në përmbushje të rezultateve të të nxënit (5 pikë)

Mësuesi vlerësohet për:

² Në çdo program lëndor të arsimit parashkollor ka një rubrikë të veçantë “Materiale dhe burime mësimore” që duhen mbajtur parasysh nga mësuesi gjatë planifikimeve ditore. Gjithashtu, në “Kornizën kurrikulare të arsimit parashkollor” ka një kapitull të veçantë që lidhet me qendrat/këndet e veprimtarive, në të cilat zhvillohen aktivitete të ndryshme dhe përdoren materiale të përshtatshme për realizimin e tyre.

- përmbushjen e kriterëve të shkrimit të rezultateve të të nxënit të temës së mësimit;
- përshtatjen e situatës së të nxënit me përmbajtjen e temës së mësimit;
- për përzgjedhjen e materialeve dhe të mjeteve të përshtatshme për temën e mësimit;
- për qartësinë e hapave që do të ndjekë për zhvillimin e aktivitetit ditor;
- mbajtjen parasysh të stileve të ndryshme të të nxënit.

Përshkruesi 2: Mësuesi ka planifikuar për aktivitetin ditor qasje të reja inovative që lidhen me demonstrimin e kompetencave të të nxënit gjatë gjithë jetës, krahas kompetencave lëndore (5 pikë)

Mësuesi vlerësohet për:

- qasjen e re inovative që ka sjellë në zhvillimin e aktivitetit ditor;
- veprimtaritë që lidhen me zhvillimin e kompetencave kyç të të nxënit gjatë gjithë jetës;
- veprimtaritë që lidhen me zhvillimin e kompetencave lëndore.

Treguesi 2: Mjedisi i të nxënit (14 pikë)

Përshkruesi 1. Mësuesi ka krijuar një klimë pozitive, dhe një mjedis ku fëmijët trajtohen në mënyrë të barabartë, shprehin lirshëm mendimet e tyre, respektojnë njëri-tjetrin (7 pikë)

Mësuesi vlerësohet për:

- klimën që ka krijuar në klasë, ndërmjet tij dhe fëmijëve të grupit dhe ndërmjet fëmijëve në marrëdhënie me njëri-tjetrin;
- lirshmërinë që kanë fëmijët për të shfaqur mendimet dhe idetë e tyre për pyetje, situata dhe veprimtari të ndryshme;
- komunikimin dhe marrëdhëniet që kanë fëmijët ndaj njëri-tjetrit në situata, momente dhe veprimtari të ndryshme që zhvillohen në kopsht.

Përshkruesi 2. Mësuesi krijon një mjedis të përshtatshëm për përfshirjen e fëmijëve në veprimtari, në bashkëpunime në nisma e ndërveprime të ndryshme (7 pikë)

Mësuesi vlerësohet për:

- drejtimin në emër të çdo fëmije të klasës;
- përfshirjen e të gjithë fëmijëve gjatë aktivitetit ditor;

- përgjigjet që u jep pyetjeve të fëmijëve;
- vëmendjen që i kushton çdo fëmije që ka nevojë;
- qetësinë që ruan në situata të vështira që kanë ndodhur gjatë aktivitetit ditor;
- përfshirjen e fëmijëve me aftësi të kufizuar dhe të fëmijëve që paraqesin vështirësi në të nxënë.

Treguesi 3: Metodatat mësimore (21 pikë)

Përshkruesi 1. Mësuesi përdor metoda ndërvepruese dhe aktivitete të larmishme duke patur parasysh përfshirjen e fëmijëve dhe stilet e tyre të të nxënit (7 pikë)

Mësuesi vlerësohet për:

- përdorimin e metodave ndërvepruese të mësimdhënies;
- organizimin e fëmijëve në veprimtari që lidhen me stilet e tyre të të nxënit;
- mundësitë që i jep çdo fëmije për të kryer me sukses veprimtaritë e planifikuara.

Përshkruesi 2. Mësuesi përdor metoda që nxisin mendimin kritik, krijues dhe diskutimin ndërmjet fëmijëve (7 pikë)

Mësuesi vlerësohet për:

- përdorimin e metodave dhe të teknikave që nxisin të menduarit kritik të fëmijëve;
- përdorimin e metodave që nxisin zgjidhje origjinale dhe stimulojnë aftësitë krijuese të fëmijëve;
- temat, çështjet dhe rastet që sjellë para fëmijëve, të cilat nxisin biseda, diskutime dhe shprehjen e mendimeve të ndryshme.

Përshkruesi 3. Mësuesi drejton pyetje të llojeve të ndryshme dhe nxit fëmijët të përgjigjen dhe të bëjnë edhe ata pyetje (7 pikë)

Mësuesi vlerësohet për:

- cilësinë e pyetjeve që u drejton fëmijëve;
- larminë e pyetjeve, mbështetur në Taksonominë e Blumit, por jo vetëm;
- nxitjen e fëmijëve për të bërë pyetje rreth asaj që dëgjojnë;
- kohën që u lë fëmijëve të përgjigjen në varësi të llojit/ nivelit të pyetjes që bëhet.

Treguesi 4: Vlerësimi i fëmijëve (17 pikë)

Përshkruesi 1. Mësuesi vëzhgon për të identifikuar nevojat për përmirësim të fëmijëve të grupit dhe lehtëson procesin e tyre të të nxënit (7 pikë)

Mësuesi vlerësohet për:

- përmbushjen e rezultateve të të nxënit nga ana e fëmijëve;
- mundësitë që iu krijuan çdo fëmije për të treguar se çfarë mësoi nga aktiviteti ditor;
- qartësinë e fëmijëve në kryerjen e detyrave dhe përfshirjen e tyre në zhvillimin e veprimtarive gjatë aktivitetit ditor;
- analizën që bën në lidhje me arritjet e fëmijëve.

Përshkruesi 2. Mësuesi përdor teknika të ndryshme vlerësimi dhe vetëvlerësimi (5 pikë)

Mësuesi vlerësohet për:

- përshtatjen e teknikës së vlerësimit me veprimtarinë për të cilën i jepet fëmijës vlerësimi;
- larminë e teknikave të vlerësimit të fëmijëve;
- nxitjen e vetëbesimit të fëmijëve;
- motivimin e fëmijëve për t'u përfshirë dhe për të përfunduar çdo detyrë;
- për vlerësimin nga njëri-tjetri të fëmijëve, sidomos pas punës në grup.

Përshkruesi 3. Mësuesi përfshin fëmijët në veprimtari të diferencuara sipas nevojave të tyre (5 pikë)

Mësuesi vlerësohet për:

- përshtatjen e mësimdhënies dhe të veprimtarive sipas nevojave të fëmijëve;
- përfshirjen e fëmijëve në veprimtari, të cilat ata mund t'i kryejnë dhe të përmbushin rezultatet e të nxënit.

Treguesi 5: Përdorimi i mjeteve didaktike dhe digjitale (8 pikë)

Përshkruesi 1. Mësuesi përdor mjetet mësimore didaktike për aktivitetin ditor (4 pikë)

Mësuesi vlerësohet për:

- sigurimin e materialeve dhe mjeteve të planifikuara për aktivitetin ditor;
- konkretizimin e mësimin me mjete mësimore dhe didaktike të përshtatshme për temën e mësimin.

Përshkruesi 2. Mësuesi përdor mjete digjitale gjatë zhvillimit të aktivitetit ditor (4 pikë)

Mësuesi vlerësohet për:

- sigurimin e pajisjeve dhe të mjeteve digjitale dhe përdorimin e tyre gjatë zhvillimit të aktivitetit ditor;
- nxitjen e fëmijëve për të përdorur aftësitë digjitale në kryerjen e detyrave të thjeshta.

3.4.2 Kriteret e vlerësimit të aktivitetit të hapur ditor

Në Shtojcën 1 të Udhëzimit nr. 2, datë 08.02.2023. “Për kriteret dhe procedurat e kualifikimit të mësuesve” jepet formati i instrumentit për vlerësimin e orës mësimore të hapur, e cila, në arsimin parashkollor përkon me aktivitetin ditor.

Formati përmban Treguesit e cilësisë, Përshkruesit, Totalin e pikëve për secilin përshkrues, Nivelet e vlerësimit dhe Pikët e fituara nga mësuesi.

Kriteret e vlerësimit të aktivitetit ditor:

- mbështesin mësuesit e kategorisë së parë të kualifikimit për të planifikuar dhe për të organizuar një aktivitet ditor cilësor, efektiv dhe rezultativ për arritjet e fëmijëve;
- i shërbejnë drejtuesit dhe anëtarëve të rrjetit profesional, drejtuesit të kopshtit, si dhe pjesëmarrësve të tjerë gjatë zhvillimit të aktivitetit të hapur ditor për të gjykuar dhe vlerësuar me objektivitet cilësinë dhe efektivitetin e tij.

Gjatë zhvillimit të aktivitetit ditor mësuesi vëzhgohet dhe vlerësohet për procedurën që ndjek, me qëllim shkëmbimin e përvojave pozitive dhe përmirësimin e veprimtarisë mësimore-edukative në të ardhmen. Mësuesi mendon në mënyrë kritike, bën pyetje, pret përgjigje e diskuton me pjesëmarrësit që e vëzhguan.

Nga diskutimet, mësuesi nxjerr në dukje ndryshimet, përmirësimet dhe sukseset e arritura.

Kriteret për vlerësimin e aktivitetit ditor

Kriteret për vlerësimin e aktivitetit të hapur ditor				
Gjithsej 70 pikë				
Përshkruesit	Niveli 1 (Dobët)	Niveli 2 (Mjaftueshëm)	Niveli 3 (Mirë)	Niveli 4 (Shumë mirë)
Planifikimi i aktivitetit ditor (10 pikë)				
Mësuesi e ka planifikuar	0 – 1 pikë	2 – 3 pikë	4 pikë	5 pikë
	Planifikimi ka	Planifikimi ka	Mësuesi ka	Mësuesi ka planifikuar

aktivitetin ditor sipas rubrikave të përcaktuara, në mënyrë koherente dhe në përmbushje të rezultateve të të nxënit	shumë pak elementë të mësimdhënies me fëmijën në qendër. Në përgjithësi, planifikimi mbështetet në zhvillimin dhe të nxënit e fëmijëve të grupmohës me të cilën punon mësuesi. Planifikimi është bërë sipas rubrikave të përcaktuara, por nuk është i detajuar në kërkesat për plotësimin e tyre. Aktivitetet e parashikuara nuk kanë lidhje me rezultatet e të nxënit. Është e paqartë renditja e aktiviteteve. Organizimi i punës së	elementë të mësimdhënies me fëmijën në qendër. Planifikimi mbështetet në zhvillimin dhe të nxënit e fëmijëve të grupmohës me të cilën punon mësuesi. Planifikimi respekton rubrikat e përcaktuara, por është pjesërisht i detajuar. Jo të gjitha aktivitetet e parashikuara në plan përmbushin arritjen e rezultateve të të nxënit nga fëmijët e grupit. Ka larmi aktivitetesh, por jo për çdo etapë të aktivitetit ditor. Disa veprimtari mundet të stimulojnë interesat dhe dëshirat e fëmijëve.	planifikuar aktivitetin ditor duke u bazuar në mësimdhënien me fëmijën në qendër. Planifikimi është bërë sipas rubrikave të përcaktuara. Ka larmi aktivitetesh, të cilat përgjithësisht rrjedhin natyrshëm nga njëra etapë në tjetrën. Planifikimi i pjesës më të madhe të veprimtarive stimulon entuziazmin e fëmijëve, interesat, dëshirat dhe kuriozitetin e tyre moshor.	aktivitetin ditor duke u bazuar në mësimdhënien me fëmijën në qendër. Planifikimi është bërë në mënyrë të tillë që çdo fëmijë i grupit të ketë sukses. Planifikimi është bërë sipas rubrikave, duke përmbushur kërkesat e plotësimin të tyre. Aktivitetet e parashikuara në plan përmbushin arritjen e rezultateve të të nxënit nga fëmijët e grupit. Ka balancë në llojet e aktiviteteve të përcaktuara në plan që do të kryhen me fëmijët në etapa të ndryshme të aktivitetit ditor. Organizimi i punës së fëmijëve është i qartë dhe veprimtaritë rrjedhin natyrshëm te njëra-tjetra. Planifikimi i të gjitha veprimtarive stimulon entuziazmin e fëmijëve, interesat, dëshirat dhe kuriozitetin e tyre moshor.

	fëmijëve është i qartë dhe veprimtaritë rrjedhin natyrshëm te njëra-tjetra.			
Mësuesi ka planifikuar për aktivitetin ditor qasje të reja inovative që lidhen me demonstrimin e kompetencave të të nxënit gjatë gjithë jetës, krahas kompetencave të lëndore	0 – 1 pikë Mësuesi ka bërë një planifikim ditor rutinë, pa u kujdesur për qasje të reja inovative dhe pa përfshirë edhe zhvillimin e kompetencave kyç të të nxënit gjatë gjithë jetës.	2 – 3 pikë Planifikimi i mësuesit ka më shumë elementë të mësimdhënies tradicionale, pa përfshirë qasjet e reja inovative dhe përdorimin e teknologjisë në mësimdhënie. Veprimtaritë e planifikuara nuk kanë në fokus kompetencat kyç të të nxënit gjatë gjithë jetës, por vetëm kompetencat lëndore.	4 pikë Mësuesi në planifikimin e tij ka qasje të reja inovative. Situatat dhe rastet konkrete lidhen me zhvillimin e mendimit kritik të nxënësve, me përdorimin e TIK dhe me gjithëpërfshirjen. Në planifikim mësuesi ka mbajtur parasysh disa prej kompetencave kyç të të nxënit gjatë gjithë jetës.	5 pikë Mësuesi planifikon veprimtari për takimin e mëngjesit, nëpërmjet të cilave i qartëson fëmijët se çfarë do të bëjnë gjatë ditës. Planifikimi është i mbështetur në situata dhe raste konkrete dhe i sjellë nëpërmjet qasjeve inovative. Në planifikim mësuesi përzgjedh metoda dhe forma pune që i ndihmojnë fëmijët të zhvillojnë njohuri, aftësi dhe shprehje për jetën. Planifikimi ruan raportet ndërmjet veprimtarive brenda e jashtë kopshtit, ndërmjet veprimtarive të qeta dhe aktive, ndërmjet veprimtarive individuale, në grup të vogël dhe në grup të madh.

				Në plan janë planifikuar veprimtari të cilat u përshtaten diferencave që kanë fëmijët nga njëri-tjetrin.
Mjedisi i të nxënës (14 pikë)				
Mësuesi ka krijuar një klimë pozitive, dhe një mjedis ku fëmijët trajtohen në mënyrë të barabartë, shprehin lirshëm mendimet e tyre, respektojnë njëri-tjetrin	0 – 1 pikë	2 – 3 pikë	4 – 5 pikë	6 – 7 pikë
	Në klasë nuk ndihet të ketë një mjedis emocional pozitiv. Vëmendja e mësuesit është përqendruar te disa fëmijë, të cilët përfshihen, pyeten dhe aktivizohen më shumë gjatë aktivitetit ditor. Fëmijët nuk shfaqin interes për veprimtaritë që zhvillohen dhe nuk shfaqin shenja të besimit te vetja. Mjedisi i klasës nuk u krijon fëmijëve të marrin pjesë, të ndërveprojnë, të	Mësuesi flet me një gjuhë të kuptueshme por jo të gjithë fëmijët dëgjojnë me vëmendje. Mësuesi ka krijuar një mjedis emocional pozitiv, por jo të gjithë ndihen të suksesshëm dhe me besim e vlerësim për veten. Fëmijët trajtohen në mënyrë të barabartë, por jo të gjithë i shprehin lirshëm mendimet.	Mësuesi flet me gjuhë të kuptueshme për të gjithë fëmijët. Ai ka krijuar një mjedis emocional pozitiv, të përshtatshëm për shëndetin dhe sigurinë e çdo fëmije. Në përgjithësi, mjedisi i nxit fëmijët të marrin pjesë, të ndërveprojnë, të luajnë dhe të mësojnë. Mjedisi i brendshëm fizik nuk është plotësisht i ndërtuar në mënyrë të tillë që fëmijët të kenë mundësi të punojnë individualisht, në grup të vogël ose në grup të madh; Në klasë nuk janë të	Mësuesi flet me një gjuhë të qartë dhe të kuptueshme për të gjithë fëmijët. Ai ka krijuar një mjedis emocional pozitiv, të përshtatshëm për shëndetin dhe sigurinë e çdo fëmije. Mjedisi i klasës është i organizuar në bazë të këndeve/qendrave të veprimtarive. Mjedisi është ndërtuar në mënyrë të tillë që të gjithë fëmijët nxiten të marrin pjesë, të ndërveprojnë, të luajnë dhe të mësojnë. Mjedisi i brendshëm fizik është ndërtuar në mënyrë të tillë që fëmijët kanë mundësi të punojnë individualisht, në grup të vogël ose në grup të madh;

	luajnë dhe të mësojnë.		dukshme të gjitha qendrat, por ato që janë kanë lodra, materiale dhe mjete mësimore të përshtatshme për zhvillimin e veprimtarive mësimore - edukative dhe krijojnë te fëmijët klimë pozitive bashkëpunimi.	Në mjedisin e jashtëm fizik fëmijëve u krijohet mundësia të qëndrojnë dhe të luajnë në ajër të pastër. Qendrat janë të pasura me lodra, materiale dhe mjete mësimore të përshtatshme për zhvillimin e veprimtarive mësimore - edukative dhe klimë pozitive bashkëpunimi. Fëmijët e grupit kanë vlerësim pozitiv për arritjet e tyre.
Mësuesi krijon një mjedis të përshtatshëm për përfshirjen e fëmijëve në veprimtari, në bashkëpunim në nisma e ndërveprime të ndryshme	0 – 1 pikë Me mjedisin e krijuar fëmijët nuk zhvillojnë interesin dhe kuriozitetin e tyre moshor. Hapësirat fizike brenda klasës nuk u mundësojnë fëmijëve të lëvizin lirshëm dhe të punojnë njëherazi individualisht, në grup të vogël	2 – 3 pikë Me mjedisin e krijuar mësuesi mbështet deri diku interesin dhe kuriozitetin e fëmijëve. Mësuesi është përpjekur të krijojë hapësira fizike brenda klasës, por ato nuk u mundësojnë fëmijëve të lëvizin lirshëm. Mjedisin e brendshëm nuk u krijon mundësi	4 – 5 pikë Mësuesi mbështet entuziazmin e fëmijëve, habinë dhe kuriozitetin e tyre. Mësuesi është përpjekur të krijojë hapësira fizike brenda klasës që u mundësojnë fëmijëve të lëvizin lirshëm nga njëra qendër në tjetrën. Mjedisin e brendshëm është organizuar në mënyrë të tillë që fëmijët kanë	6 – 7 pikë Në çdo mjedis, fëmijët kanë mundësi të zhvillojnë një ose disa prej aftësive: zgjidhjen e problemeve, vëzhgimin, zbulimin, kërkimin, bashkëpunimin, komunikimin dhe marrëdhëniet sociale. Hapësirat fizike brenda klasës krijojnë mundësi që fëmijët të lëvizin lirshëm nga njëra qendër në tjetrën. Mjedisin e brendshëm është organizuar në

ose në grup të madh. Mjedisi i jashtëm nuk është i përshtatshëm për fëmijët që të luajnë në ajër të pastër. Fëmijët rrallë e ndihmojnë njëri-tjetrin.	fëmijëve të punojnë njëherazi individualisht, në grup të vogël ose në grup të madh. Mësuesi kujdeset që në mjedisin e jashtëm fëmijët të luajnë në ajër të pastër. Fëmijët ndihmojnë njëri-tjetrin kur u kërkohet nga mësuesi.	mundësi të punojnë individualisht, në grup të vogël ose në grup të madh dhe të kryejnë pjesën më të madhe të veprimtarive. Mësuesi kujdeset që në mjedisin e jashtëm fëmijët të luajnë në ajër të pastër. Fëmijët ndihmojnë njëri-tjetrin kur u kërkohet.	mënyrë të tillë që fëmijët kanë mundësi të punojnë individualisht, në grup të vogël ose në grup të madh. Mjedisi fizik i brendshëm është i pasur me lodra, mjete, materiale, libra e pajisje didaktike, që mundësojnë zhvillimin e aktiviteteve të larmishme dhe ndërmarrjen e nismave të ndryshme. Mjedisi fizik i jashtëm u krijon mundësi fëmijëve që të qëndrojnë dhe të luajnë në ajër të pastër. Fëmijët ndihmojnë natyrshëm njëri-tjetrin sa herë e shohin të domosdoshme.

Metodat e mësimdhënies (21 pikë)

Mësuesi	0 – 1 pikë	2 – 3 pikë	4 – 5 pikë	6 – 7 pikë
përdor metoda ndërveprues e dhe aktivitete të larmishme duke patur parasysh përfshirjen e	Me metodat dhe teknikat që përdor, mësuesi nuk e siguron barazinë dhe gjithëpërfshirjen e fëmijëve. Mësuesi zhvillon disa	Mësuesi përdor pak metoda dhe veprimtari sipas specifikave të programeve lëndore. Me metodat dhe teknikat që përdor, mësuesi nuk e siguron barazinë dhe	Mësuesi përdor metoda dhe veprimtari në përshtatje me specifikat e programeve lëndore. Me metodat dhe teknikat që përdor, mësuesi siguron	Mësuesi përdor larmi metodash, lojërash dhe veprimtarish duke ia përshtatur natyrës dhe specifikave të çdo programi lëndor. Me metodat dhe teknikat që përdor, mësuesi siguron barazinë dhe

fëmijëve dhe stilet e tyre të të nxënit	forma dhe lloje veprimtarish të alternuara. Kohëzgjatja e veprimtarive nuk është e qartë nga mësuesi, i cili ndërhyt menjëherë për ndërprerjen dhe kalimin në veprimtarinë e radhës. Tek-tuk ndonjë veprimtari u përgjigjet stileve të ndryshme të të nxënit.	gjithëpërfshirjen e fëmijëve. Mësuesi zhvillon disa forma dhe lloje veprimtarish të alternuara. Kohëzgjatja e veprimtarive nuk është e qartë për fëmijët, të cilët duan kohë ta ndërpresin dhe të kalojnë në veprimtarinë e radhës. Jo të gjitha veprimtaritë u përgjigjen stileve të ndryshme të të nxënit.	përgjithësisht barazinë dhe gjithëpërfshirjen e fëmijëve. Mësuesi zhvillon forma dhe lloje të ndryshme veprimtarish të alternuara. Mësuesi parashikon kohëzgjatjen e secilës veprimtari dhe kërkon respektimin nga ana e fëmijëve. Mësuesi përpiket të luftojë stereotipet dhe diskriminime negative që shfaqin fëmijë të ndryshëm.	gjithëpërfshirjen e fëmijëve. Mësuesi zhvillon forma dhe lloje të ndryshme veprimtarish të alternuara, si: në grup të madh; në grup të vogël dhe individuale. Mësuesi zhvillon forma dhe lloje të ndryshme veprimtarish të alternuara, si: të lira; të sugjeruara dhe të drejtuara. Mësuesja zhvillon forma dhe lloje të ndryshme veprimtarish të alternuara, në ato që kërkojnë përqendrim e vëmendje apo çlodhëse. Mësuesja zhvillon forma dhe lloje të ndryshme veprimtarish të alternuara, që zhvillohen në mjedise të ndryshme (ulur, në këmbë, në pozicion çlodhës, në të njëjtin vend apo në vende të ndryshme). Mësuesi parashikon kohëzgjatjen e secilës veprimtari dhe këmbëngul në

				respektimin e saj nga fëmijët. Mësuesi është i vëmendshëm në luftimin e stereotipeve, të diskriminimeve pozitive dhe negative që rrjedhin nga faktorë të ndryshëm.
Mësuesi përdor metoda që nxisin mendimin kritik, krijues dhe diskutimin ndërmjet fëmijëve	0 – 1 pikë	2 – 3 pikë	4 – 5 pikë	6 – 7 pikë
	Mësuesi përdor metoda tradicionale, ku çdo aktivitet është i udhëhequr prej tij. Disa lojëra dhe veprimtari praktike japin rezultate pozitive të fëmijët. Situatat që krijon mësuesi nuk nxisin të menduarin, arsyetimin dhe aftësitë krijuese të të gjithë fëmijëve, por vetëm të disa prej tyre. Gjatë aktivitetit	Mësuesi përdor metoda në përgjithësi tradicionale, ku çdo aktivitet është i udhëhequr prej tij. Disa lojëra dhe veprimtari praktike japin rezultate pozitive të fëmijët. Situatat që krijon mësuesi nxisin pjesërisht të menduarit kritik të fëmijëve, por jo aftësitë e tyre krijuese. Aktiviteti ditor nuk është i qartë në raportin e punës individuale, punës në grupe të vogla dhe punës në grup të madh.	Mësuesi përdor metoda ndërvepruese mësimdhënieje, lojëra dhe veprimtari praktike që japin rezultate pozitive të fëmijët. Ai krijon në përgjithësi situata që nxisin të menduarit dhe aftësitë krijuese të fëmijëve. Aktiviteti ditor ka balanca të mira ndërmjet punës individuale, punës në grupe të vogla dhe punës me të gjithë klasën.	Mësuesi përdor metoda të larmishme të mësimdhënies me fëmijën në qendër, lojëra dhe veprimtari praktike që japin rezultate pozitive të fëmijët. Ai krijon situata që nxisin të menduarit dhe të arsyetuarit e fëmijëve, si dhe aftësitë krijuese dhe të zgjidhjes së situatave problemore. Mësuesi krijon balanca ndërmjet punës individuale, punës në grupe të vogla dhe punës me të gjithë klasën.

	ditor jo të gjithë fëmijët përfshihen në punë individuale, në punë në grupe të vogla dhe në punë në grup të madh.			
Mësuesi drejton pyetje të llojeve të ndryshme dhe nxit fëmijët të përgjigjen dhe të bëjnë edhe ata pyetje	0 – 1 pikë Mësuesi demonstroi që nuk ka njohuri për nivelet dhe llojet e pyetjeve. Ai nuk përdori pyetje të llojeve dhe niveleve të ndryshme. Gjithashtu pyetjet i drejton vetëm mësuesi dhe nuk nxit fëmijët të bëjnë pyetje.	2 – 3 pikë Në pjesën më të madhe të rasteve, pyetjet drejtohen nga mësuesi. Pyetjet janë në përgjithësi të nivelit bazë dhe mesatar. Mbizotërojnë pyetje të tipit: mësues-fëmijë dhe mësues-1 fëmijë. Fëmijët zbatojnë me ndihmën e mësuesit rregullat e grupit dhe procedurat rutinë. Fëmijët zbatojnë rregullat e vendosura, si: marrjen e fjalës, dëgjimin e shokut etj., kur ua kujton mësuesi. Fëmijët nuk shprehin	4 – 5 pikë Mësuesi i thërret të gjithë fëmijët me emër. Mësuesi pyet dhe dëgjon fëmijët për të kuptuar atë që thonë dhe mendojnë ata. Pyetjet janë pothuajse të gjitha niveleve dhe në përgjithësi të tipit: mësues-fëmijë, mësues-1 fëmijë, fëmijë-fëmijë dhe fëmijë-mësues. Fëmijët i zgjedhin vetë veprimtaritë nëpër qendrat e aktivitetit. Fëmijët zbatojnë rregullat e grupit dhe procedurat e përditshme rutinë.	6 – 7 pikë Mësuesi i thërret të gjithë fëmijët me emër. Mësuesi pyet dhe dëgjon fëmijët për të kuptuar atë që thonë dhe mendojnë ata. Pyetjet janë të niveleve të ndryshme dhe të tipit: mësues-fëmijë, mësues-1 fëmijë, fëmijë-fëmijë dhe fëmijë-mësues. Fëmijët janë të aftë të zgjedhin veprimtaritë nëpër qendrat e aktivitetit. Fëmijët njohin rregullat e grupit dhe procedurat rutinë të përditshme. Fëmijët bashkëbisedojnë lirshëm me mësuesen dhe fëmijët e tjerë. Fëmijët zbatojnë rregullat e vendosura, si:

		vlerësime pozitive për veten.	Fëmijët zbatojnë kur ua kujton mësuesi rregullat e vendosura, si: marrjen e fjalës, dëgjimin e shokut etj. Pjesa më e madhe e fëmijëve shfaqin vlerësime pozitive për veten.	marrjen e fjalës, dëgjimin e shokut etj. Fëmijët shfaqin vlerësime pozitive për veten.

Vlerësimi i fëmijëve (17 pikë)

Mësuesi	0 – 1 pikë	2 – 3 pikë	4 – 5 pikë	6 – 7 pikë
vëzhgon për të identifikuar nevojat për përmirësim të fëmijëve të grupit dhe lehtëson procesin e tyre të nxënies	Mësuesi vëzhgon fëmijë të caktuar gjatë kohës që luajnë dhe kryejnë aktivitete të ndryshme. Mësuesi përdor të njëjtat mënyra e strategji të dokumentimit, vëzhgimit dhe vlerësimit të arritjeve të çdo fëmije, por nuk ka plane për përmirësimin e tyre.	Mësuesi i vëzhgon fëmijët gjatë kohës që luajnë dhe kryejnë aktivitete të ndryshme. Mësuesi, i motivon fëmijët herë pas here për të zhvilluar aftësitë që kanë. Herë-herë, mësuesi nxit çdo fëmijë të ndihet i pranuar, i vlerësuar dhe i dashur nga të tjerët. Mësuesi përdor të njëjtat mënyra e strategji të dokumentimit, vëzhgimit dhe vlerësimit të	Mësuesi i vëzhgon në mënyrë të qëllim të fëmijët gjatë kohës që luajnë dhe kryejnë aktivitete të ndryshme. Mësuesi, përgjithësisht, i motivon fëmijët për të zhvilluar potencialin e tyre të plotë. Në përgjithësi, mësuesi nxit çdo fëmijë të ndihet i pranuar, i vlerësuar dhe i dashur nga të tjerët. Mësuesi përdor disa	Mësuesi i vëzhgon në mënyrë sistematike dhe të qëllim të fëmijët gjatë kohës që luajnë dhe kryejnë aktivitete të ndryshme. Mësuesi i motivon fëmijët për të zhvilluar potencialin e tyre të plotë. Fëmijët japin mendime për atë çfarë kanë arritur Mësuesi bën të mundur që çdo fëmijë ndihet i pranuar, i vlerësuar dhe i dashur nga të tjerët. Mësuesi krijon dhe përshtat teknika vlerësimi që i përgjigjen zhvillimit

		arritjeve të çdo fëmije. Mësuesi nuk përdor fjalë fyese ose diskriminuese ndaj fëmijëve.	mënyra e strategji të dokumentimit, vëzhgimit dhe vlerësimit të arritjeve të çdo fëmije. Mësuesi nuk përdor fjalë fyese ose diskriminuese ndaj fëmijëve.	individual të fëmijës në përputhje me programet mësimore. Mësuesi përdor mënyra e strategji të ndryshme të dokumentimit, vëzhgimit dhe vlerësimit të arritjeve të çdo fëmije. Ai përdor gjeste ose simbole vlerësuese, në përshtatje me grupmoshën e fëmijëve. Mësuesi nuk përdor fjalë fyese ose diskriminuese ndaj fëmijëve.
Mësuesi përdor teknika të ndryshme vlerësimi dhe vetëvlerësimi	0 – 1 pikë	2 – 3 pikë	4 pikë	5 pikë
	Mësuesi vëzhgon dhe monitoron shumë pak fëmijë gjatë aktivitetit ditor. Kur bën vlerësime, nuk përqendrohet te arritjet e çdo fëmije, apo pune grupi. Nuk ekspozon punime të fëmijëve dhe nuk nxit	Mësuesi nuk është i qartë për fëmijët që do të vëzhgojë. Ekspozon disa nga punimet e fëmijëve që i duken më të mira. Nuk i u bën vlerësim ditor të gjithë fëmijëve dhe nuk i motivon për aftësitë dhe shprehinë e reja që duhet të fitojnë. Në përgjithësi, vlerësimet e mësuesit nxjerrin në	Mësuesi vëzhgon dhe përpiqet të dokumentojë sjelljen dhe veprimtarinë e fëmijëve. Punët e fëmijëve i ekspozon në vende të dukshme të klasës. Bën vlerësime pjesën më të madhe të fëmijëve në lidhje me pjesëmarrjen gjatë veprimtarisë ditore progresin në të nxënë, përfshirjen në punë grupi.	Mësuesi është vëzhgues i mirë i fëmijëve, monitoron dhe dokumenton sjelljen dhe veprimtarinë e secilit prej tyre. Punët individuale të fëmijëve ose punimet e përgatitura në grup i ekspozon në vende të dukshme. Bën vlerësime për pjesëmarrjen në veprimtaritë ditore, progresin në të nxënë, përfshirjen e fëmijëve në

	vlerësimin ndërmjet tyre. Nuk i motivon fëmijët për aftësitë dhe shprehinë e reja që duhet të fitojnë. Shumë pak vlerësimet e mësuesit nxjerrin në dukje anët e forta, dhe problemet që kanë paraqitur fëmijët gjatë aktivitetit ditor.	dukje anët e forta, dhe jo problemet që kanë paraqitur fëmijët gjatë aktivitetit ditor.	Mësuesi nxit fëmijë të caktuar të marrin përgjegjësi për të nxënë të tyre, për atë që kanë mësuar, për aftësitë dhe shprehinë e reja që kanë fituar. Në përgjithësi, vlerësimet e mësuesit nxjerrin në dukje anët e forta, vështirësitë dhe problemet që kanë paraqitur fëmijët gjatë aktivitetit ditor.	punë në grupe dhe si i përgjigjen ata punëve të përbashkëta. Mësuesi i nxit vazhdimisht fëmijët të marrin përgjegjësi për të nxënë të tyre, për atë që kanë mësuar, për aftësitë dhe shprehinë e reja që kanë fituar. Vlerësimet e mësuesit nxjerrin në dukje anët e forta, vështirësitë dhe problemet që kanë paraqitur fëmijët gjatë aktivitetit ditor.
Mësuesi përfshin fëmijët në veprimtari të diferencuara sipas nevojave të tyre	0 – 1 pikë	2 – 3 pikë	4 pikë	5 pikë
	Mësuesi planifikon veprimtari për të gjithë fëmijët njësoj, pa marrë parasysh mundësitë, vështirësitë ose nevojat e tyre të veçanta.	Mësuesi planifikon veprimtari për të gjithë fëmijët dhe bën diferencimin e tyre nëse ka fëmijë që nuk i përmbushin dot. Në përgjithësi, mësuesi krijon situata dhe veprimtari që pjesa më e madhe e fëmijëve i kryen pa ndihmën e tij.	Mësuesi realizon veprimtari të veçanta për fëmijët që paraqesin vështirësi në të nxënë ose kanë nevojë të veçanta. Mësuesi krijon situata që i ndihmojnë fëmijët të bëjnë më të mirën e tyre.	Mësuesi nxit interesat e fëmijëve dhe përgëzon përpjekjet e tyre, duke shfaqur besim në aftësitë e tyre. Mësuesi krijon situata të qëllimshme dhe veprimtari të veçanta duke ndihmuar çdo fëmijë të përmbushë potencialin e tij. Shfaq respekt për të gjithë fëmijët, pa përjashtim, pa

				diskriminime negative ose pozitive.
Përdorimi i mjeteve didaktike dhe digjitale (8 pikë)				
Mësuesi përdor mjetet mësimore didaktike për aktivitetin ditor	0 – 1 pikë Mësuesi nuk përdor materiale dhe mjete mësimore didaktike për realizimin e disa veprimtarive të aktivitetit ditor. Mësuesi nuk përdor teknologji gjatë aktivitetit ditor.	2 pikë Mësuesi ka përgatitur/siguruar materiale dhe mjete që i duhen për realizimin e disa veprimtarive të aktivitetit ditor, por ato nuk përbëjnë risi inovative në mësimdhënien e arsimit parashkollor. Mësuesi nuk përdor teknologji gjatë aktivitetit ditor.	3 pikë Mësuesi ka përgatitur/siguruar materiale dhe mjete që i duhen për realizimin e disa veprimtarive të aktivitetit ditor, disa prej të cilave përbëjnë risi inovative në mësimdhënien e arsimit parashkollor. Mësuesi përpiket të përdorë njërin prej programeve më të njohura kompjuterike.	4 pikë Mësuesi ka përgatitur/siguruar të gjitha materialet dhe mjetet që i duhen për realizimin e aktivitetit ditor, të cilat përbëjnë risi inovative në mësimdhënien e arsimit parashkollor. Ai prezanton materiale didaktike duke përdorur programet më të njohura kompjuterike.
Mësuesi përdor mjete digjitale gjatë zhvillimit të aktivitetit ditor	0 – 1 pikë Mësuesi nuk përdor mjete digjitale në përmbushje të veprimtarive të aktivitetit ditor.	2 pikë Mësuesi përdor me vështirësi mjete teknologjike në një moment të aktivitetit ditor. Mësuesi u kërkon fëmijëve që në shtëpi të kryejnë punime të thjeshta në kompjuter, të shohin	3 pikë Mësuesi përdor mjete teknologjike në momente të caktuara të aktivitetit ditor. Ai i ndihmon fëmijët të nisin të mësojnë ndonjë nga burimet bazë të teknologjisë, si kompjuterin,	4 pikë Mësuesi përdor mjete teknologjike për zhvillimin e rrugëve të përshtatshme që lehtësojnë zotërimin e koncepteve lëndore. Ai i ndihmon fëmijët të nisin të mësojnë burimet bazë të teknologjisë, si kompjuterin, programe

		përralla, të zhvillojnë lojëra didaktike apo të dëgjojnë këngë për fëmijë.	programet didaktike, internetin etj.. Mësuesi nxit fëmijët të kryejnë punime të thjeshta në kompjuter, të shohin përralla, të zhvillojnë lojëra didaktike apo të dëgjojnë këngë për fëmijë.	didaktike, internetin etj.. Mësuesi drejton dhe mbikëqyr fëmijët në përdorimin e teknologjisë, për t'i mbështetur në të mësuarit e tyre.